

ført i ret stor Udstrækning, lader sig ikke begrunde med Paastanden om, at Kvinder i nogle Statsvirksomheder skulde have vist sig *mindre anvendelige til kvalificeret Arbejde*; thi selv om denne Paastand maatte blive bekræftet i Fremtiden, vil den ikke kunne faa Indflydelse paa de Virksomheder, overfor hvilke den ikke gøres gældende. En Regel om mindre Løn for Kvinder end for Mænd kunde saaledes ikke faa almindelig Gyldighed.

Men selv om man godkender den fremsatte Paastands Gyldighed, maa det erkendes, at man ikke for de mandlige Tjenestemænds Vedkommende inden for samme Stilling gør Forskel paa deres Løn, eftersom man anser dem for mere eller mindre anvendelige til kvalificeret Arbejde. Regelen kan snarere udtrykkes saaledes, at man yder en Gennemsnitsløn for et Gennemsnitsarbejde. Derimod vil en Mangel paa Evne til at bestride et kvalificeret Arbejde bevirke, at Avancement ikke opnaas, og de kvindelige Tjenestemænd vil selvfølgelig ikke kunne undgaa, at dette ogsaa vil blive Tilfældet for deres Vedkommende, hvis deres overordnede maatte gøre den Erfaring om dem, at de er mindre anvendelige til kvalificeret Arbejde.

Ej heller kan mindre Løn for Kvinder end for Mænd begrundes med Henvisning til Forsømmelser paa Grund af Sygelighed, naar man vil stille samme Fordringer til Kvindernes Helbredstilstand som til Mændenes som Vilkaar for deres Forbliven i Statstjenesten.

En Begrundelse for forskellig Løn for Kvinder og Mænd lader sig i det hele næppe opstille under Henvisning til de saglige Forhold, og naar der i den gældende Lovgivning findes saadanne Bestemmelser endogsaa paa Omraader, hvor den fulde Ligestilling med Hensyn til Arbejdets Kvalitet indrømmes, er det sikkert begrundet i Hensyn, der er Arbejdets Værdi uvedkommende.

Af saadanne Hensyn skal nævnes:

1) at Kvinden som Regel ikke har tilsvarende faktiske Forpligtelser i Hen-

seende til Forsørgelse af andre som Manden,

2) at Kvinden formodes i sin Livsførelse at kunne indrette sig mere økonomisk end Manden,

3) at Kvinden bl. a. af den Grund i stort Omfang viser sig villig til at paatage sig Arbejde for en ringere Betaling end Manden.

Man er ikke blind for, at der kan tillægges det under 1) anførte Hensyn en vis Betydning i Erkendelse af, at det vilde være ønskeligt om Udøvere af den samme Gerning saa vidt muligt kom paa samme Levefod, men det maa straks fremhæves, at den ugifte Mand da maatte stilles paa samme Vilkaar som den ugifte Kvinde, og at man derved kommer ind paa det mere sammensatte Spørgsmaal, om Staten ved Fastsættelsen af Lønningerne mulig burde tage Hensyn til Forsørgerbyrden.

Hvad de under 2) og 3) anførte Hensyn angaar, ses det ikke, at Staten skulde kunne være berettiget til at drage Fordel af, at Kvinderne som Regel paa Grund af økonomisk Nødvendighed i den Tid, de er fri for deres Tjenestepligter, udfører et Arbejde — Rengøring, Madlavning, Syning etc. — som Mænd i Almindelighed ikke mener at kunne udføre.

Det maa vel ogsaa findes tvivlsomt, om Staten ved at modtage et paa dette Grundlag hvilende Tilbud om billig Arbejds-kraft opnaar nogen virkelig økonomisk Fordel, idet utilstrækkelig Frihed og Hvile maa indvirke uheldigt paa det tjenstlige Arbejdes Udførelse, og de Iagttagelser, som under disse Omstændigheder foretages af de overordnede til Bedømmelse af de kvindelige Tjenestemænds Ydeevne, bliver da ogsaa misvisende, ikke mindst hvad den fysiske Udholdenhed og Helbredstilstanden angaar.

Ud fra disse Betragtninger maa det formentlig anses for rettest, at der fastsættes samme Løn for Kvinder og Mænd i samme Tjenestestilling.